

Opinion

Forræderi mot Forsvaret?

Professor Sigmund Skard forteller fra den norske utefronten under krigen at «Gamle militærmehtarar iførte seg med vellyst uniform med «Norway» på akslebandet.»

For sent innså mange at nedrustning ikke hadde vært veien. Vi har til kjedsommelighet forsikret hverandre at aldri mer 9. april. Men med den nedrivningen av det norske forsvaret som nå skjer, har vår regjering igjen slått inn på en kortsiktighetens vei. Vårt nederlag i 1940 og de urivelige okkupasjonsårene burde lært oss at det er lett å rive et forsvar over ende og at det er en årelang oppgave å bygge det opp igjen.

Da justisministeren Terje Wold 10. april på regjeringens vegne (den var da i Trysil) orienterte seg hos generalstaben, som da var på Rena og ikke hadde fått noen ordre, fikk han grei beskjed av general Laake. Fordi det ikke var mobilisert i tide, ville det ikke være mulig å yde motstand, hvis man ikke straks fikk hjelp av England og Frankrike. Dette var så klar tale at Laake fikk avskjed, og Ruge ble utnevnt til Kommanderende General 11. april. Verdifull tid var tapt, men Ruge kunne, en dag etter Kongens nei, endelig gi ordre om at tyskerne skulle stanses, Oslo innkapsles. Terje Wold hadde gitt Oslos politimester beskjed om at det ikke skulle kjempes om Oslo. Derfor fikk man 9. april se 324. Infanteriregiment marsjere nedover Karl Johan med norsk politiskorte. Tre dager etter fikk Ruge bekreftet fra England at «vi skal komme straks og med stor styrke».

På dette baserte Ruge sitt improviserte forsvar med improviserte avdelinger, der hverken befal, utdanning eller våpen var skikket til å slå det som da var verdens sterkeste og mest effektive stridsmakt. Da tyskerne rykket seierrikt frem på kontinentet, måtte polske, franske og britiske styrker trekkes ut fra Norge, til tross for at Narvik var gjenrobret og det bare var et tidsspørsmål nå Dietls isolerte alpejegere og strandende marinefolk var drevet over til Sverige.

Vi stolte dengang på at Storbritannia ville hjelpe oss mot tyskerne. Og vi stoler nå på at NATO skal hjelpe oss. Vi har avskrevet oss selv.

General Ruge står som et godt eksempel på en av de ekte patriotene under krigen.

Det er nødvendig å minne om at denne amerikanske styrkeoppbyggingen i Saudi-Arabia tok måneder, og at et hinder var mangelen på tonnasje. I den situasjonen kunne ikke amerikanerne ha hjulpet oss i tillegg. Og med den lunkenheter som var amøbepolitikk viser når det gjelder å sende en symbolsk styrke til hjelpearbeidet i Irak, burde amerikansk vilje til å hjelpe Norge egentlig være nokså avbleket.

Ingen partier gjorde noen særlig for det norske forsvaret i mellomkrigstiden. Ap utmerket seg ved å ville få det helt vekk. Men Mowinckel slo spillet totalt over ende med forsvarordningen av 1933.

Vi legger ned kommandoapparatet for Sør-Norge, som vil være første mål for et mulig angrep. De to luftbårene sovjetiske divisjonene som først landet i Tsjekkoslovakia i 1968, ville om de hadde fløyet vestover i stedet for sydover, havnet på Gardermoen.

Det som gikk imponerende bra for det norske forsvaret i 1940 var kampene i Nord-Norge, det gjelder både luftforsvar og marine, - og ikke minst i

hæren. Nå skal man ødelegge Brigaden i Nord-Norge også. Det er så kortsynt og naivt at man må gremmes over slik uforstand. Selv ikke distriktpolitiske hensyn teller som før.

Det ble en politisk utnevnt general Laake, med assistanse av den dyktige oberst Ruge, som fikk oppgaven å få til mest mulig minimumsforsvar innenfor Mowinckelrammen. De er med urette, som pliktlo embetsmenn, blitt bebredet for dette. Nå trår admiral Rein og general Sunde pliktskyldigst i deres skremmende fotspor. Ødeleggelsen er legitimert.

Vi burde lært av 1940 og av krigen i Gulden at vi først og fremst må stole på oss selv, og ta NATO som skjold og bonus. Det skrives om dødsstraffens fravær som noe som vil kunne ødelegge Forsvaret fordi man da ikke synes å ha adekvat straff å skremme forrædere med. Men å bryte ned Forsvaret kan ha større farer enn forræderi, i fremtiden som i 1940. Men det er det ikke dødsstraff for.

Anton Østad
Hamar